

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4396/2023
Рев2 56/2024
06.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милош Кукурековић адвокат из ..., против туженог Града Приштине, којег заступа Градско правобранилаштво Града Приштине, ради исплате разлике зараде и трошкова за долазак и одлазак са рада, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 5280/2021 од 01.12.2021. године и ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 5154/2022 од 28.02.2023. године, у седници одржаној дана 06.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 5280/2021 од 01.12.2021. године у првом и другом ставу изреке тако што **СЕ ОДБИЈА** као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Лесковцу П1 37/20 од 08.07.2021. године у првом и другом ставу изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 5154/2022 од 28.02.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 5280/2021 од 01.12.2021. године, ставом првим и другим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Лесковцу П1 37/20 од 08.07.2021. године тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени на исплату накнаде штете у висини разлике између минималне зараде и исплаћене зараде за период од 01.12.2016. године до 01.01.2020. године и у висини разлике између припадајућег и исплаћеног увећања зараде према Закључку Владе Републике Србије 05 бр.120-335/2007-14 од 25.12.2008. године за исти временски период, у новчаним износима наведеним у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате. Ставом трећим изреке, укинута је првостепена пресуда у трећем и четвртном ставу изреке којима је одлучено о захтеву тужиоца за исплату трошкова превоза за

долазак и одлазак са рада у периоду од 01.12.2016. године до 01.01.2020. године и трошковима парничног поступка.

Против означене другостепене пресуде, става првог и другог изреке, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 5154/2022 од 28.02.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Лесковцу П1 37/20 од 08.07.2021. године у првом ставу изреке и обавезан тужени да на име неисплаћених трошкова превоза за долазак и одлазак са рада у периоду од 01.01.2017. године до 30.11.2019. године исплати тужиоцу новчане износе наведене у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки новчани износ почев од означених датума до исплате, док је преко досуђених износа тужбени захтев одбијен. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у трећем ставу изреке и обавезан тужени да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 101.850,00 динара, са законском затезном каматом на износ од 96.500,00 динара почев од извршности пресуде до исплате, док је део захтева до износа од 107.808,00 динара одбијен као неоснован.

Против ове другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију из свих законских разлога.

Тужилац је поднео одговор на ревизију тужене.

Одлучујући о изјављеним ревизијама, на основу члана 403. став 2. тачка 2, члана 408. и члана 410. став 2. тачка 1. ЗПП, Врховни суд је нашао да је тужиочева ревизија основана и да ревизија туженог није дозвољена.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог и обавља послове ..., са коефицијентом за обрачун плате од 8,85. Тако обрачуната плата тужиоца увећава се за 50%, на основу Закључка Владе Републике Србије 05 бр. 120-335/2007-14 од 25.12.2008. године. Вештачењем је утврђено постојање разлике између исплаћене плате и минималне зараде у спорном периоду и разлике између увећања плате (косовског додатка) обрачунатог на износ исплаћене плате и минималне зараде. Плата која је тужиоцу исплаћена са увећањем од 50% већа је од минималне зараде.

Полазећи од тао утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је на основу члана 111. Закона о раду закључио да тужилац има право на минималну зараду и да је тужени зато дужан исплатити разлику између утврђеног износа минималне зараде и исплаћене плате, као и разлику примања по означеном Закључку Владе Републике Србије обрачунатог на износ исплаћене плате и утврђене минималне зараде.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. По становишту тог суда, тужилац је у спорном периоду остварио право на увећање плате у висини од 50%, по Закључку Владе Републике Србије од 25.12.2008. године, и

тако исплаћена увећана плата била је виша од минималне зараде из члана 111. Закона о раду, због чега неосновано тражи исплату разлике утврђене у једној варијанти налаза вештака.

Врховни суд не прихвата изложено становиште другостепеног суда јер сматра да је засновано на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 111. Закона о раду прописано је право запосленог на минималну зараду, као законски минимум са циљем да се обезбеди заштита запосленог ради задовољавања његових егзистенцијалних и социјалних потреба. Наведена одредба се, на основу члана 2. став 2. тог закона, примењује и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није другачије прописано. Закон о платама у државним органима и јавним службама не садржи одредбе о праву запосленог у органу локалне самоуправе на минималну зараду. Такође, Република Србија је ратификовала Конвенцију Међународне организације рада број 131 о утврђивању минималних надница, којом је прописано да минималне наднице имају законску снагу и да се не могу смањивати.

Из наведених одредби следи да смисао и циљ одредбе члана 111. Закона о раду произилази из интереса запосленог, чија зарада коју остварује фактичким радом не може бити нижа од минималне зараде, као законског минимума.

Следствено изложеном, тужилац има право на исплату минималне зараде. Поред тога, тужиоцу у складу са наведеним Закључком Владе Републике Србије од 25.12.2008. године и Законом о буџету, припада право на увећање плате у висини од 50%. По налазу вештака, тужиоцу је у појединим месецима спорног периода исплаћена плата нижа од минималне зараде и на тај износ вршено је увећање по Закључку Владе Републике Србије. Такав обрачун није правилан. Тужилац је имао право на плату у висини минималне зараде и право на увећање од 50% на тај износ. Исплаћена плата са тзв. „косовским додатком“ у спорном периоду била је већа од минималне зараде, али је мања од износа који се добија обрачуном плате у висини минималне зараде уз увећање од 50% месечно.

Из тих разлога правилан је закључак првостепеног суда о праву тужиоца на потраживану разлику, због чега је на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено као у првом ставу изреке.

Одредбом члана 410. став 2. тачка 1. ЗПП прописано је да је ревизија недозвољена ако је ревизију изјавило лице које није овлашћено на њено подношење. Према одредби члана 85. став 7. и 8. тог закона, странку мора да заступа адвокат у поступку по ванредним правним лековима, изузев ако је сама адвокат, а заступање Републике Србије и њених органа, јединица територијалне аутономије и локалне самоуправе уређује се посебним прописима.

Законом о правобранилаштву („Службени гласник Републике Србије“ број 55/14), поред осталог, прописано је: да послове правне заштите имовинских права и интереса аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе обавља правобранилаштво аутономне покрајине, односно правобранилаштво јединице локалне

самоуправе (члан 51. став 1); да правобранилаштво аутономне покрајине и правобранилаштво јединице локалне самоуправе у поступцима пред судовима, управним и другим надлежним органима заступа аутономну покрајину, односно јединицу локалне самоуправе ради заштите њених имовинских права и интереса (члан 52. став 1); да правобранилачку функцију у правобранилаштву аутономне покрајине и правобранилаштву јединице локалне самоуправе обавља једно или више лица која се бирају у складу са одлуком о образовању правобранилаштва (члан 53. став 1); да се одредбе тог закона, које се односе на државно правобранилаштво, сходно примењују и на правобранилаштво аутономне покрајине и правобранилаштво јединица локалне самоуправе (члан 53. став 2).

Одредбом члана 11. став 4. тог закона предвиђено је да када је прописано да је у одређеном поступку или за предузимање само одређене радње у поступку обавезно заступање странке од стране адвоката, Државно правобранилаштво је овлашћено да предузима заступање под истим условима као и адвокат.

Из наведених одредби, по становишту ревизијског суда, следи да ревизију у име јединице локалне самоуправе може поднети само правобранилац и заменик правобраниоца јединице локалне самоуправе, који врше функцију правобранилаштва те јединице. У овом случају ревизију је изјавио помоћник јавног правобраниоца туженог, тако да је она изјављена од неовлашћеног лица и зато недозвољена, због чега је на основу члана 413. ЗПП, одлучено као у другом ставу изреке.

Трошкови одговора тужиоца на ревизију, по оцени Врховног суда нису били нужни. Зато је његов захтев за накнаду тих трошкова одбијен и применом члана 165. став 1. у вези члана 154. став 1. ЗПП одлучено као у трећем ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић